

Přehled předmětů DSP Specializace v pedagogice, obor Didaktika geografie (4letý) a dalších povinností doktorandů

- Předmět *Příprava disertační práce (1-8)* je koncipován jako kontinuálně semestrální, jeho konkrétní obsahovou náplň stanovuje školitel. Prostřednictvím tohoto předmětu školitel monitoruje a hodnotí zpřesňování projektu disertační práce a posuny v rozpracování disertační práce, a to zejména v návaznosti na předměty *Metodologie vědecké práce v pedagogice* a *Metodologie výzkumu v didaktice geografie 1 a 2*. Studium v doktorském studijním programu směřuje k vytvoření disertační práce, jež podle §47 vysokoškolského zákona „prokazuje schopnost a připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo k samostatné teoretické a tvůrčí umělecké činnosti“. Jako disertační jsou akceptovány originální vědecké teoretické, metodologické a empirické práce, případně práce, které vhodným způsobem tato pojetí kombinují. (a) teoretické práce zpracovávají různé teoretické přístupy k problémům z předmětné oblasti, přičemž vyžadují vysoký stupeň abstraktního a analytického myšlení a vhledu; (b) metodologické práce analyzují (nové) výzkumné přístupy, metody, techniky nástroje a hodnotí jejich přednosti a nedostatky; (c) empirické práce přinášejí konkrétní zjištění získaná specifickými výzkumnými metodami, přičemž prezentovaná zjištění vždy vyplývají z realizovaného empirického šetření.
- Předmět *Odborná orientace v oboru (1–8)* je koncipován jako kontinuálně semestrální, jeho konkrétní obsahovou náplň stanovuje školitel. Studium v doktorském studijním programu má vedle samostatného bádání v daném oboru směřovat k začlenění začínajícího výzkumníka do odborné komunity. V rámci tohoto předmětu probíhá úzká spolupráce doktoranda se školitelem, popř. konzultantem na výzkumných úkolech, jsou připravovány (společné) publikační výstupy, realizují se (společná) vystoupení na domácích i zahraničních konferencích apod.
- Předměty *Metodologie vědecké práce v pedagogice* a *Metodologie výzkumu v didaktice geografie 1 a 2* plní mimo jiné kontrolní funkci s ohledem na adekvátnost metodologického nastavení disertačního výzkumu. Uvedené předměty na sebe navazují – předmět *Metodologie vědecké práce v pedagogice* si studenti povinně zapisují v druhém semestru studia, předmět *Metodologie výzkumu v didaktice geografie 1 a 2* ve třetím, resp. čtvrtém semestru studia.
- Požadovaný počet kreditů za celkovou dobu studia (standardně 4 roky) je stanoven na 240, toho min. 120 za předměty *Příprava disertační práce*.
- Optimálně na konci šestého semestru studia, má-li student absolvovány předměty uvedené níže v tabulce v semestrech 1–6 a má-li min. 180 kreditů, podává přihlášku ke státní závěrečné zkoušce spojené s obhajobou tezí disertační práce¹.
- Optimálně v průběhu osmého semestru studia, má-li student absolvovány předměty uvedené níže v tabulce v semestrech 1–8 a má-li min. 240 kreditů, podává přihlášku k obhajobě disertační práce.

¹ Součástí studia je příprava tezí disertační práce (viz čl. 28, odstavec 4 Studijní a zkušební řád Masarykovy univerzity ve znění účinném od 1. 2. 2012). Teze disertační práce musí obsahovat původní výsledky nebo originální zpracování ucelené části problematiky daného oboru, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu oboru. Mohou mít formu souboru uveřejněných prací uchazeče, nebo prací přijatých k uveřejnění, který student opatří uceleným úvodem do problematiky a komentářem. Typicky teze disertační práce v DSP realizovaných na PdF MU obsahují: (1) uvedení do problematiky vč. vymezení klíčových pojmů práce, (2) zmapování a diskusi stavu poznání zkoumané problematiky, (3) popis a zdůvodnění metodologie vlastního výzkumu, (4) výsledky pilotní studie či předvýzkumu a jejich diskusi.

Semestr	Kód a název předmětu	Vyučující	Forma	Počet kr.	Zakonč.
1.	Příprava disertační práce 1	školitelé	p	10	k
	Odborná orientace v oboru 1 (např. první konference)	školitelé	p	2	k
	Komplexní geografie	doc. Kolečka	p	10	zk
	Školní pedagogika	prof. Švec, doc. Janík	p	3	z
	Pedagogická psychologie	dr. Mareš	p	7	k
2.	Příprava disertační práce 2	školitelé	p	10	k
	Odborná orientace v oboru 2 (např. první publikace)	školitelé	p	3	k
	Metodologie vědecké práce v pedagogice	doc. Janík	p	10	zk
	Aplikovaná geografie	doc. Kolečka, dr. Lněnička, dr. Svobodová	p	7	zk
3.	Příprava disertační práce 3	školitelé	p	10	k
	Odborná orientace v oboru 3 (např. druhá konference/stáž)	školitelé	p	2	k
	Metodologie výzkumu v didaktice geografie 1	doc. Knecht	p	3	z
	Cizí jazyk 1 pro akademické účely	dr. Vacek, Mgr. Herout, doc. Koryčánková, dr. Poučová	p	10	zk
4.	Příprava disertační práce 4	školitelé	p	10	k
	Odborná orientace v oboru 4 (např. druhá publikace)	školitelé	p	3	k
	Metodologie výzkumu v didaktice geografie 2	doc. Knecht	p	10	zk
	Alespoň jeden ze tří rozšiřujících předmětů: Výzkumné praktikum	dr. Najvar	v	3	z
	Kurikulární studia	doc. Knecht	v	3	z
Mezinárodní dimenze geografického vzdělávání	doc. Hofmann	v	7	k	
5.	Příprava disertační práce 5	školitelé	p	15	k
	Odborná orientace v oboru 5 (např. třetí konference/stáž)	školitelé	p	2	k
	Cizí jazyk 2 pro akademické účely	doc. Hanušová, dr. Janík, doc. Koryčánková, dr. Poučová	p	7	k
	Alespoň dva ze tří rozšiřujících předmětů: Pedutologie	prof. Švec, doc. Horká	v	3	z
	Problémové vyučování a učení ve výuce geografie	doc. Knecht	v	3	z
Geoinformační a kartografické nástroje v geografickém vzdělávání 1	doc. Svatoňová, doc. Talhöfer, dr. Mísařová	v	3	z	
6.	Příprava disertační práce 6	školitelé	p	15	k
	Odborná orientace v oboru 6 (např. třetí publikace)	školitelé	p	3	k
	Didaktika geografie a aktuální trendy v geografickém vzdělávání	doc. Hofmann	p	10	zk
	Alespoň jeden ze tří rozšiřujících předmětů: Hodnocení učebnic geografie	doc. Knecht	v	3	z
	Případová geografická studie	dr. Svobodová, doc. Kolečka, dr. Lněnička	v	3	z
	Geoinformační a kartografické nástroje v geografickém vzdělávání 2	doc. Svatoňová, doc. Šíkl, dr. Mísařová	v	10	zk
Podání přihlášky ke státní závěrečné zkoušce (včetně předložení tezí disertační práce)					
7.	Příprava disertační práce 7	školitelé	p	25	k
	Odborná orientace v oboru 7 (např. čtvrtá konference/stáž)	školitelé	p	2	k
	Konání státní závěrečné zkoušky včetně obhajoby tezí disertační práce				
8.	Příprava disertační práce 8	školitelé	p	25	k
	Odborná orientace v oboru 8 (např. čtvrtá publikace)	školitelé	p	3	k
	Podání přihlášky k obhajobě disertační práce				
	Konání obhajoby disertační práce				

Další povinnosti doktoranda

Během standardní doby studia je vyžadováno (a prostřednictvím studijní agendy v Informačním systému MU kontrolováno – viz předmět Odborná orientace v oboru, aby student absolvoval níže uvedené aktivity směřující k rozvoji jeho akademických dovedností.

- Účast na povinných seminářích a přednáškách pro doktorské studium, stejně jako na seminářích povinně volitelných, které si ve svých individuálních studijních plánech zvolil/a dle konkrétního zaměření tématu disertační práce.
- Publikační činnost: 4 příspěvky, u nichž je doktorand hlavním autorem, z toho minimálně 1 recenzovaná studie v časopise zařazeném v databázích WOS ISI nebo SCOPUS a minimálně 3 studie v časopisu zařazeném do databáze ERIH PLUS (ve výjimečných případech a po dohodě se školitelem mohou být vybrané studie publikovány v časopisu zařazeném na Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR. Publikované práce by měly respektovat [Postoj MU k tzv. predátorským vydavatelům a odborným časopisům](#).²
- Aktivní účast na domácích konferencích (2x), dále aktivní účast na zahraniční konferenci (1x).
- Studijní pobyt na zahraničním výzkumném pracovišti zabývajícím se pedagogickým výzkumem (příp. výzkumem geografického vzdělávání) v rozsahu min. dvou týdnů.
- Výuková činnost na základní, střední či vysoké škole (minimálně v rozsahu 1 rok nebo 2 semestry).

Požadavky na státní doktorskou zkoušku

Státní doktorská zkouška (SDZ) se skládá z ústní zkoušky a obhajoby disertační práce.

Doktorand musí prokázat odbornou orientaci a schopnost samostatné tvůrčí práce v oboru. Průběh Státní doktorské zkoušky a obhajoby disertační práce se řídí *Studijním a zkušebním řádem MU* (hlava V, článek 30–33).

Při SDZ se ověřují (1) znalosti a orientace v pedagogice, psychologii a geografii, (2) znalost vědního oboru Didaktika geografie a příslušné metodologie, (3) specializované znalosti z oblastí relevantních pro disertační práci.

Tematické okruhy jsou odvozeny z obsahu předmětů:

1. Školní pedagogika, Metodologie vědecké práce v pedagogice, Pedagogická psychologie, Komplexní geografie, Aplikovaná geografie.
2. Didaktika geografie a aktuální trendy v geografickém vzdělávání, Metodologie výzkumu v didaktice geografie.
3. Tematické okruhy jsou odvozeny z obsahu absolvovaných volitelných předmětů.

² Přílohou přihlášky k obhajobě disertační práce musí být seznam uveřejněných prací nebo potvrzení o přijetí prací k uveřejnění. Bez této přílohy nemůže být přihláška administrativně přijata (čl. 30 SZK MU).